

To: (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
 Cc: (10)(2e) (10)(2e) @minszw.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl; (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
 From: (10)(2e)
 Sent: Tue 6/9/2020 6:48:28 AM
 Subject: Input BTCB en afstemmingsoverleg [09 juni 2020]
 Received: Tue 6/9/2020 6:48:29 AM

Namens (10)(2e) groet! (10)(2e)

Samenvatting

- (10)(2a)
 (10)(2a)
 (10)(2e) herhaalt bij Op1 haar zorgen voor een tweede golf. "We weten nog te weinig van het virus en het aantal besmettingen wereldwijd is hoger dan ooit."
- Kritiek van experts op de wet waarin het kabinet de maatregelen om het coronavirus te bestrijden, wil vastleggen. De coronawet vormt een verregaande beperking van grondrechten en vrijheden en geeft ministers te veel macht. Het vormt een overtreding van de constitutionele normen in de Grondwet. Ook de looptijd van de wet kan op kritiek rekenen. Het zou 'te veel en te ver gaande beperkingen van bewegings- en vergadervrijheden voor een onbepaalde periode normaal te maken; beperkingen die niet normaal zijn en ook niet behoren te zijn in een democratische samenleving', aldus de Nederlandse Orde van Advocaten.
- Testen op corona gaat in de meeste regio's voorspoedig, maar nog niet overal stelt RTL Nieuws na een eigen rondgang. Vooral nog lijkt het landelijke testbeleid alleen in Zuidoost-Brabant en Rotterdam Rijnmond voor problemen te zorgen. Mensen met klachten uit die regio's konden vaak niet binnen 24 uur terecht. Bij andere Brabantse GGD's is de capaciteit van de testlocaties geen issue.
- Wederom aandacht in de ochtendkranten voor vliegen in coronatijd: is het wel veilig als je onvoldoende afstand kunt bewaren? Het sentiment is dat de vliegsector een voorkeursbehandeling krijgt. Een Kamermeerderheid wil inmiddels dat het kabinet en het OMT uiterlijk op 15 juni met een besluit komen over de regels die gaan gelden in de luchtvaart. Dat besluit wordt vervolgens voorgelegd aan het RIVM om te controleren of het voldoet aan de nationale coronarichtlijnen. NRC schrijft dat uitspraken van (10)(2e) over vliegen en het coronavirus voor verwarring zorgen: hij geeft aan dat het RIVM hier nog geen oordeel over heeft, maar leek 'begrip te tonen' voor het loslaten van de 1,5 meter afstand.
- Trouw schrijft dat 'de wil om afstand te houden' wegebt, nu de druk op ziekenhuizen afneemt en de maatregelen verder versoepelen. De vraag is hoe mensen gemotiveerd kunnen blijven om aan de regels te voldoen, nu de angst voor besmetting afneemt en mensen vinden dat 'het nu wel lang genoeg heeft geduurd'. Ook in winkels is dit zichtbaar: mensen houden steeds vaker onvoldoende afstand en komen met te veel tegelijk binnen. Volgens vakbonden FNV en CNV voelt winkelpersoneel voelt zich daardoor onveilig.
- De corona-app leidt tot 'grote verdeeldheid' onder Nederlanders. Dat concluderen (10)(2e) van drie Nederlandse universiteiten in samenwerking met het RIVM. Een derde van de mensen zou de app 'zonder meer' installeren, een derde twijfelt en een derde ziet er niets in. De verdeeldheid is volgens de onderzoekers 'opvallend'. Het kabinet staat voor een belangrijke keuze, aldus (10)(2e) (10)(2e) 'Wil je snel gaan voor de kleine groep die zo'n app nu al wil, of wil je een grote groep aan je app verbinden?'
- Bij de GGD Amsterdam zijn voornamelijk geen besmettingen met het coronavirus bekend die zijn veroorzaakt door de antiracismedemonstratie van een week geleden op de Dam. Dat laten de gemeente en veiligheidsregio maandag weten na vragen van de Amsterdamse gemeenteraad.
- Een aantal jongerenorganisaties eisen dat ze vanaf nu structureel betrokken worden bij politieke beslissingen van het kabinet. Ze willen dat er een expertteam van jongeren aansluit bij het OMT.
- Gerucht: Volgens Omroep Brabant is er onrust ontstaan onder nertsenhouders nadat maandagavond op social media een bericht verscheen waarin gesproken werd van een 'reële dreiging dat er nertsen losgelaten worden'. De politie zit er bovenop. Die weet wie het gerucht heeft verspreid. Ook is contact gezocht met deze persoon om hieraan een eind te maken.

Informatiebehoefte

Welke informatie vragen leven er bij getroffen?

- Vakbond CNV Zorg & Welzijn maakt zich 'grote zorgen' over de problemen rond de GGD-coronatesten. De vrees bestaat dat zorgmedewerkers door alle vertraging nog meer risico lopen. Veel mensen die een test hebben laten doen, zouden te laat de uitslag krijgen. De GGD ontkent dat er noemenswaardige problemen zijn, maar CNV zegt signalen te krijgen van het tegenovergestelde. Nu alle Nederlanders een test kunnen laten doen, dreigen mensen in cruciale- en contactberoepen de dupe te worden, aldus CNV.
- De beslissing van het kabinet om vliegverkeer toe te staan zonder 1,5 meter afstand tussen passagiers doet ook buiten de Kamer veel stof opwaaien; waarom wel in de luchtvaart, maar niet in de bioscoop of het theater? Vakbond FNV zegt al jaren te zien dat de luchtvaart een streepje voor heeft op andere sectoren. De reden

daarvoor zou het economische belang zijn en de sterke lobby.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- De drukke Hemelvaart heeft niet geleid tot meer coronapatiënten, zo concludeert (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e). Ook de opening van de basisscholen heeft de cijfers niet beïnvloed. Op veel plaatsen in Nederland zorgde het mooie weer voor grote drukte, wat leidde tot vrees voor een opleving van het coronavirus.
- Uit bloedonderzoek onder de bevolking van het zwaar door corona getroffen Italiaanse Bergamo blijkt dat 57% inmiddels antistoffen heeft tegen het virus. Onderzoek naar het effect van de lockdowns toont dat deze veel nieuwe besmettingen heeft voorkomen, aldus onderzoekers van het Imperial College London.

Virusdetectie

- Artsen gaan onderzoeken of het coronavirus kan worden gedetecteerd door een soort blaastest. Het Sint Franciscus Gasthuis & Vlietland Ziekenhuis gaat hiervoor onder leiding van het LUMC zogeheten e-noses uitproberen, apparaten die de uitgeademde lucht analyseren en vaststellen of iemand het griepvirus of bepaalde bacteriën bij zich draagt.

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuigelijke waarnemingen)?

- *De Telegraaf* schrijft dat de 1,5 meter-samenleving voor blinden 'niet te doen' is. De krant laat een blinde en een slechtziende aan het woord: zij hebben buiten veel hulp nodig en zijn afhankelijk van het ov. Probleem is volgens hen dat ze daar volgens de regels geen gebruik van mogen maken: dat mag alleen voor strikt noodzakelijke reizen, niet voor alledaagse verplaatsingen. Supermarkten zijn ook geen optie meer: ze hebben iemand nodig die met ze gaat winkelen, maar je mag niet meer met z'n tweeën naar binnen.

Welke geruchten worden genoemd?

- Volgens *Omroep Brabant* is er onrust ontstaan onder nertsenhouders nadat maandagavond op social media een bericht verscheen waarin gesproken werd van een 'reële dreiging dat er nertsen losgelaten worden'. De politie zit er bovenop. Die weet wie het gerucht heeft verspreid. Ook is contact gezocht met deze persoon om hieraan een eind te maken.

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffenen en betrokkenen?

- De Infectieradar van het RIVM blijft voorlopig offline, nadat zaterdag duidelijk werd dat de gegevens van deelnemers makkelijk zijn te hacken. Ongeveer 60.000 Nederlanders vullen wekelijks een vragenlijst in op Infectieradar, waarmee het RIVM een beeld kan vormen van de verspreiding van het coronavirus. Het RIVM gaat de site eerst testen, voordat het weer online komt. Het is nog niet duidelijk wanneer dit is.

Volgen zij gedragsadviezen op?

- *Trouw* schrijft dat 'de wil om afstand te houden' wegebt, nu de druk op ziekenhuizen afneemt en de maatregelen verder versoepelen. De vraag is hoe mensen gemotiveerd kunnen blijven om aan de regels te voldoen, nu de angst voor besmetting afneemt en mensen vinden dat 'het nu wel lang genoeg heeft geduurd'. Ook in winkels is dit zichtbaar: mensen houden steeds vaker onvoldoende afstand en komen met teveel tegelijk binnen. Volgens vakbond FNV voelt winkelpersoneel voelt zich daardoor onveilig.
- Het Van der Valk-hotel in Tiel is in opspraak gekomen, nadat hotelgasten afgelopen weekend de coronamaatregelen hebben genegeerd tijdens een huiskamerconcert. Op Dumpert.nl staan beelden van het concert, waarbij John West optrad. Het concert is onderdeel van een arrangement. Van der Valk laat weten te stoppen met dergelijke concerten: 'wij hebben het enthousiasme van de gasten onderschat'.

Betekenisgeving

Welke oproepen worden gedaan?

- Een brede Kamermeerderheid wil dat het kabinet en het OMT uiterlijk 15 juni met een besluit komen over regels voor de luchtvaart. Deze moeten vervolgens worden voorgelegd aan het RIVM om te controleren of ze voldoen aan de nationale coronarichtlijnen. Het OMT geeft aan hierover niet eerder om advies te zijn gevraagd en minister De Jonge verwees naar de Europese luchtvaartorganisatie EASA. Klaver (D66): 'EASA is de brancheorganisatie. Dat is een beetje alsof we aan Koninklijke Horeca Nederland vragen hoeveel mensen er in een horecazaak passen'.
- Schipholmedewerkers voeren vanavond actie om aandacht te vragen voor hun veiligheid. Zij maken zich zorgen over hun bescherming tegen corona nu het vliegverkeer langzaam weer opstart. Vakbond FNV zegt dagelijks meldingen te krijgen van situaties die 'volgens geen enkele richtlijn kunnen'.
- De corona-app leidt tot 'grote verdeeldheid' onder Nederlanders: het draagvlak voor invoering is momenteel beperkt. Dat concluderen (10)(2e) van drie Nederlandse universiteiten in samenwerking met het RIVM. Een derde van de mensen zou de app 'zonder meer' installeren, een derde twijfelt en een derde ziet er niets in. De verdeeldheid is volgens de onderzoekers 'opvallend'. Tegenstanders hebben zorgen over de privacy en zeggen dat de app een belemmering van hun vrijheid is. Het kabinet staat voor een belangrijke keuze, aldus (10)(2e) (10)(2e) 'Wil je snel gaan voor de kleine groep die zo'n app nu al wil, of wil je een grote groep

aan je app verbinden?'

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Digitale zorgverlening

- In de rubriek 'Nieuws Moreel Peil' onderzoekt *Trouw* de toekomst van de zorg: moet deze digitaal worden? Denk aan beeldbellen met patiënten of digitale zorg voor chronische patiënten. Zorg op afstand met digitale middelen is efficiënt en goedkoop, maar druist in tegen dingen die essentieel zijn voor goede zorg: zorgvuldig waarnemen, geven en winnen van vertrouwen, fysieke nabijheid en het opbouwen en onderhouden van een relatie. Dat wordt eerder bemoeilijkt door bijvoorbeeld beeldbellen.
- Ook EenVandaag zoomt in op digitale zorg en concludeert dat die door corona 'ineens normaal' is geworden. Maar digibeten hebben het er moeilijk mee. "Corona heeft echt als een soort vliegwiel gewerkt voor digitalisering", zegt (10)(2e). "Beeldbellen is enorm toegenomen, terwijl daar eerst een enorme weerstand tegen was. Behandelen op afstand neemt een vlucht. En je ziet ook steeds vaker thuismonitoring van vitale functies." Een probleem is echter dat veel medewerkers in de zorg onvoldoende kennis van ict hebben, vertelt (10)(2e). "Een op de tien is digibeeet. In de ouderenzorg is dat zelfs twee op de tien. En dat wordt nu knellend helder." Naast dat veel mensen in de zorg te weinig vaardigheden hebben, is er ook vaak veel weerstand. "Sommige mensen zeggen: ik heb gekozen om met mensen te werken en niet met computers. Dat betekent dat ze dat niet zo snel willen uitproberen. Als ze dat toch doen, is er een groot risico op fouten. Dan worden er bijvoorbeeld dingen verkeerd genoteerd en apparaten verkeerd gebruikt. Met mogelijke gevolgen."
- In België wordt een zogenaamd 'digitaal rijbewijs' ingevoerd, dat artsen en verplegend personeel verplicht om met nieuwe technieken om te gaan. Dat zou ook wel iets voor ons land kunnen zijn, denkt (10)(2e). (10)(2e): "Je moet die kennis in de loop van je carrière updaten. Het zit nu onvoldoende in onze zorgopleidingen en mensen worden er niet op beoordeeld. Dus het lijkt mij een belangrijke stap, want de zorg kan niet meer zonder techniek. En dat betekent dat elke medewerker basisvaardig moet zijn."

Hoe wordt naar de overheid gekeken?

- Kritiek op de wet waarin het kabinet de maatregelen om het coronavirus te bestrijden, wil vastleggen. Juristen en gemeenteraadsleden stellen dat de coronawet een verregaande beperking van grondrechten en vrijheden vormt. Het geeft ministers te veel macht, een soort 'blanco volmacht, aldus (10)(2e). (10)(2e) De wet overtreedt volgens hem de 'constitutionele normen die in de Grondwet [staan] en de huisregels die de rijksoverheid hanteert voor het opstellen van regels'. Ook de duur van de wet kan op kritiek rekenen: de Nederlandse Orde van Advocaten vindt de looptijd van een jaar met mogelijkheid tot verlenging te lang. De Orde meent dat de wet het mogelijk maakt om 'te veel en te ver gaande beperkingen van bewegings- en vergadervrijheden voor een onbepaalde periode normaal te maken; beperkingen die niet normaal zijn en ook niet behoren te zijn in een democratische samenleving'.